

การพัฒนาแผนกลยุทธ์การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำหรับนักเรียนโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

THE DEVELOPMENT OF A STRATEGIC PLAN FOR MANAGING
A STUDENT-CENTERED LEARNING PROCESS TO STRENGTHEN
THE QUALITY OF STUDENTS ACCORDING TO BASIC EDUCATIONAL STANDARDS
FOR THE STUDENTS OF RITTIYAWANNALAI SCHOOL
UNDER SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

วันที่รับต้นฉบับบทความ: 23 มกราคม 2564

วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ: 2 กุมภาพันธ์ 2564

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 18 กุมภาพันธ์ 2564

สุมนา ติกุลวงษ์*

Sumana Tigulwong

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาแผนกลยุทธ์การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์สำหรับนักเรียนโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย จำนวน 2,280 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสำรวจรายการ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า 1) แผนกลยุทธ์การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับนักเรียนเป็นสำคัญอย่างมีคุณภาพ กลยุทธ์ที่ 2 ต่อยอดการเพิ่มพูนโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ของนักเรียน กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาเครือข่ายการมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษา กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และกลยุทธ์ที่ 5 เสริมพลังการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีโครงการขับเคลื่อนกลยุทธ์ทั้งสิ้น 25 โครงการ ซึ่งกลยุทธ์

* ผู้อำนวยการ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 e-Mail: sumanatigulwong@gmail.com

ทั้งหมดมีความเหมาะสม สอดคล้อง เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ 2) ประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ พบว่า 1) การพัฒนาแผนกลยุทธ์มีความสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความสำเร็จระดับมากที่สุดคือ ด้านการปฏิบัติ (action) รองลงมาคือ ด้านการวางแผน (planning) และด้านการสะท้อนผล (reflection) ตามลำดับ และด้านที่มีความสำเร็จระดับมาก ได้แก่ ด้านการสังเกตการณ์ (observation) 2) ผลผลิตที่เกิดจากการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 มีระดับคุณภาพดีเยี่ยม และ 3) ผลการประเมินความพึงพอใจของครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ พบว่า มีความพึงพอใจระดับมากที่สุดทุกด้าน

คำสำคัญ: แผนกลยุทธ์, การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ABSTRACT

This research aimed: 1) to develop a strategic plan for organizing a student-centered learning process to strengthen the quality of students according to basic educational standards, and 2) to study the effectiveness of the strategic planning for the students of Rittiyawannalai School under Secondary Educational Service Area Office 2. The sample consisted of 2,280 people including the administrators, teachers, students, parents, and the school board of Rittiyawannalai School. The research instruments were a questionnaire, a checklist, and a structured interview form. The data was analyzed by percentage, mean, standard deviation and content analysis. The findings revealed that: 1) the strategic plan consisted of 5 strategies as follows; (1) to promote the quality of student-centered learning, (2) to create learning opportunities for students, (3) to develop educational management network, (4) to improve the student-centered leaning management system, and (5) to reinforce teachers development system, which 25 school projects were used and those 5 strategies were considered appropriate, consistent, practical and useful, 2) The effectiveness of the implementation of the strategic plan, it was found that a development of the strategic plan was at the highest level, also it was found that the dimension with the highest level of success were Action, followed by Planning and Reflection, respectively. As for the dimension with the high level of success was Observation. The output resulting from the implementation of the strategic plan was found that the academic achievement and desirable characteristics of the students in the academic year 2018 and academic year 2019 are of excellent quality, and 3) The results of the assessment of the satisfaction of teachers, students, parents and the basic education institution committee on the performance of the strategic plan were found that all the dimensions were

with the highest level of satisfaction, in descending order, namely the quality of the students Learning and teaching management processes that focus on the students and administrative processes and management respectively.

Keywords: strategic plan, student-centered learning management, students' quality according to the basic education standards, Rittiyawannalai School, Secondary Educational Service Area Office 2.

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด ก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่ และเทคโนโลยีทางการเงิน ส่งผลให้สภาพสังคมปัจจุบันของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเช่นกัน คนหรือทรัพยากรมนุษย์นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญและมีความจำเป็นมากที่สุด เพราะเป็นแหล่งความรู้และกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ โดยการเป็นผู้ที่นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งการที่จะพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับนโยบายดังกล่าวได้นั้น การศึกษาถือว่าเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาในทุกด้าน รวมทั้งการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคม (นพรัตน์ งามสุต และบัลลังก์ โรหิตเสถียร, ออนไลน์, 2559; เสาวลักษณ์ พิสิษฐ์ไพบูลย์, ออนไลน์, 2559; นพรัตน์ มีศรี และอมรินทร์ เทวตา, 2561)

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เกิดการพัฒนาตนเอง และส่งสมคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการเป็นสมาชิกที่ดีในสังคมของประเทศชาติ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะนี้จำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้ รูปแบบการสอน หรือกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถ และความถนัด เน้นการบูรณาการความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ใช้หลากหลายวิธีการสอน หลากหลายแหล่งความรู้ สามารถพัฒนาแก้ปัญหา รวมทั้งเน้นการวัดผลหลากหลายวิธี (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, 2550)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนซึ่งเป็นปลายทางของการจัดการศึกษา จึงได้พัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 4 มาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ การขับเคลื่อนการจัดการคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สถานศึกษาสามารถดำรงอยู่และแข่งขันได้ ผู้บริหารจำเป็นต้องนำการจัดการเชิงกลยุทธ์หรือการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการบริหาร เนื่องจากแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นแผนเชิงกลยุทธ์ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินงานใน

สถานศึกษาคือ ทำให้เกิดการกำหนดทิศทางองค์กร (direction setting) ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ปรัชญา เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ การกำหนดทิศทางองค์กรที่เหมาะสมพบว่า องค์กรโดยทั่วไปจะต้องดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ที่กำหนด เพื่อผลสำเร็จทั้งในระยะสั้นและระยะยาว มีการมุ่งเน้นผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (efficiency and effectiveness) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์การวัดผลสำเร็จขององค์กรมากขึ้น แผนกลยุทธ์จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้องค์กรมีทิศทางที่ชัดเจน และมีวิธีการที่จะขับเคลื่อนให้องค์กรเกิดการพัฒนาในเป้าหมายที่กำหนดไว้

โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ตั้งอยู่ที่ 171/3151 หมู่ 2 แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จัดการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จากการศึกษาผลการประเมินภายนอก รอบสามของสถานศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2555) พบว่าจุดเด่น ประกอบด้วย

1. ผู้เรียนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตดี ร่าเริง แจ่มใส มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดี ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์คือ “ลูกฤทธิยะ มีวินัย ใฝ่คุณธรรม นำความคิด” สถานศึกษามีผลการดำเนินงานบรรลุตามเอกลักษณ์คือ “ลูกเสืออากาศ” มีโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายตามแผนการดำเนินงาน ได้แก่ โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

2. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ มีวิสัยทัศน์ในการทำงาน มีความสามารถในการบริหารจัดการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป คณะกรรมการสถานศึกษามีศักยภาพ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีศูนย์การเรียนรู้ ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการที่ทันสมัย นำข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพรอบสองและผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา เพื่อมุ่งไปสู่สถานศึกษาที่มีคุณภาพ เป็นผลส่งเสริมให้สถานศึกษามีการพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

3. ครูมีคุณวุฒิ ความรู้ และความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. มีระบบประกันคุณภาพภายในที่ต่อเนื่องและพัฒนาขึ้นทุกปี จุดที่ควรพัฒนา ประกอบด้วย ควรพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ประกอบด้วย

- 1) ด้านผลการจัดการศึกษา สถานศึกษามีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ดีแล้ว แต่ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 มีระดับคุณภาพพอใช้ สถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนคู่ขนานระหว่างโครงการพิเศษกับเด็กภาคปกติ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ควรนำผลการประเมิน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปร่วมวางแผนพัฒนาผู้เรียนร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

2) ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูมีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ดีแล้ว ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ครูควรพัฒนาด้านบันทึกหลังสอนให้ตรงตามการทดสอบผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และนำไปแก้ไขให้เห็นเป็นรูปธรรม เช่น การสอนซ่อมเสริม การมอบหมายงาน การวิจัยในชั้นเรียน การปรับเปลี่ยนวิธีสอนหรือวิธีการประเมินผล การบันทึกหลังสอนที่ตรงตามการประเมินของจุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ได้ระดมความคิดจากผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้นำชุมชน ร่วมประชุมวิเคราะห์สภาพปัญหาพบว่า จุดเด่นของการจัดการศึกษาของโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ได้แก่ การบริหารจัดการและการประกันคุณภาพภายในที่ดี ทั้งนี้ด้วยศักยภาพและภาวะผู้นำของผู้บริหาร จึงให้ใช้จุดเด่นที่มีแก้ปัญหาจุดที่ควรพัฒนาและการรักษามาตรฐานที่ดีควบคู่กันไป โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยมุ่งเน้นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย, 2561) ผู้วิจัยจึงสนใจสร้างและทดลองใช้แผนกลยุทธ์ในการพัฒนาการ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียน เพราะมีความตระหนักว่าการพัฒนากลยุทธ์นี้เป็นการสร้างวิธีการแก้ปัญหาที่เริ่มต้นจากค้นหาสาเหตุของปัญหา โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ โครงการ และกิจกรรม ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและบริบทของโรงเรียนและทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้อันได้เต็มตามศักยภาพ ตามหลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาแผนกลยุทธ์การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ขึ้น โดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (1988) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ PAOR โดยจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้อย่างดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนกลยุทธ์การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนของการวิจัย งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยสถาบัน (institutional research) โดยผู้วิจัยออกแบบการวิจัยโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) ที่ผสมผสานระหว่างวิธีการเชิงปริมาณ (quantitative method) และวิธีการเชิงคุณภาพ (qualitative method)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

1. วิธีการเชิงปริมาณ ประชากรคือ ข้าราชการครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย รวม 6,066 คน กลุ่มตัวอย่างคือ ข้าราชการครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย จำนวน 2,280 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970) แล้วสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยวิธีการจับฉลาก (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

2. วิธีการเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ข้าราชการครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย จำนวน 12 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (purposive selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำเร็จการพัฒนาแผนกลยุทธ์การ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลือกใช้ข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และหาค่าคุณภาพด้านความเที่ยงด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าเท่ากับ 0.89

2. แบบสำรวจผลผลิตที่เกิดจากการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์การ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) การตรวจสอบคุณภาพของแบบสำรวจนี้ ผู้วิจัยดำเนินการโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรง เลือกใช้ข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

3. แบบประเมินความพึงพอใจของครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ที่มีต่อผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์การ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.84

4. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในประเด็นสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล 1) ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้วิธีการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การพัฒนาแผนกลยุทธ์การ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนโรงเรียน

ฤทธิยะวรรณาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้วิจัยดำเนินการตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (1988) ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (planning) ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติ (action) ขั้นตอนที่ 3 การสังเกตการณ์ (observation) และขั้นตอนที่ 4 การสะท้อนผล (reflection) โดยดำเนินการเป็น 2 วงรอบ คือ วงรอบที่ 1 ปีการศึกษา 2561 สร้างแผนกลยุทธ์ วงรอบที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ทบทวน ปรับปรุง แผนกลยุทธ์ (re-planning) รวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) การสังเกต และการประชุมสัมมนา และระยะที่ 2 การประเมินประสิทธิผล การพัฒนาแผนกลยุทธ์การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 รวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสำรวจข้อมูล

ผลการวิจัย

1. แผนกลยุทธ์การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้พัฒนาตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (PAOR) ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (planning) มี 6 ขั้น ดังนี้ 1) ขั้นเตรียมการจัดทำแผนกลยุทธ์ 2) ขั้นวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน 3) ขั้นประเมินสถานภาพของโรงเรียน 4) ขั้นจัดวางทิศทางของโรงเรียน 5) ขั้นกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน และ 6) ขั้นตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุง แผนกลยุทธ์ ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติ (action) ขั้นตอนที่ 3 การสังเกตการณ์ (observation) และขั้นตอนที่ 4 การ สะท้อนผล (reflection) ผลการพัฒนาแผนกลยุทธ์พบว่า แผนกลยุทธ์ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ รวมทั้งสิ้น 25 โครงการ ซึ่งกลยุทธ์ทั้งหมดมีความเหมาะสม สอดคล้อง เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ ได้แก่

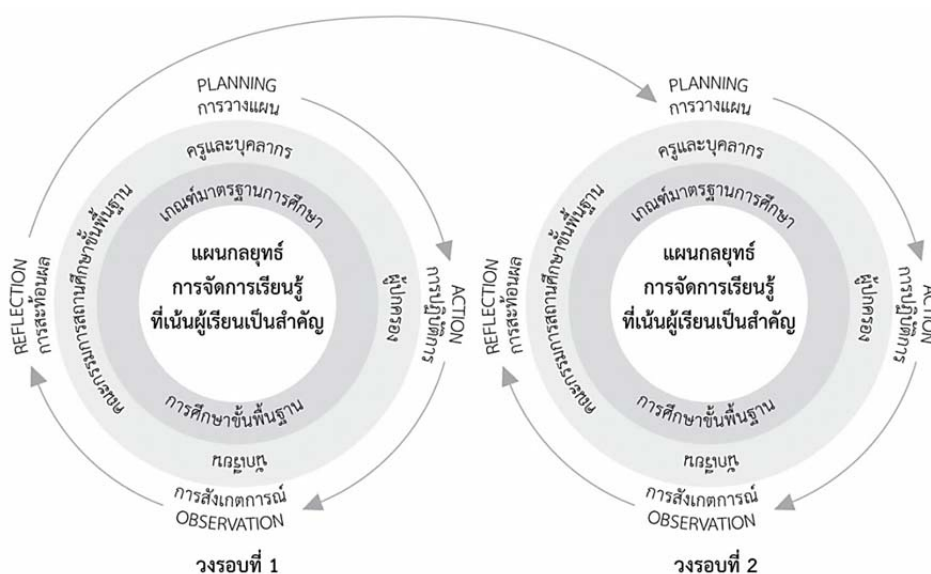
กลยุทธ์ที่ 1 เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับนักเรียนเป็นสำคัญอย่างมีคุณภาพ ประกอบด้วย 7 โครงการ ดังนี้ 1) โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) โครงการส่งเสริมการอ่าน คิด วิเคราะห์ 3) โครงการคุณธรรม นำชีวิต 4) โครงการต่อต้านสิ่งเสพติดและอบายมุข 5) โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและสร้างองค์ความรู้ 6) โครงการเศรษฐกิจพอเพียง และ 7) โครงการเกียรติยศลูกเสืออากาศ

กลยุทธ์ที่ 2 ต่อยอดการเพิ่มพูนโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ของนักเรียน ประกอบด้วย 5 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการพัฒนาหลักสูตร 2) โครงการพัฒนาหลักสูตรมาตรฐานสากล 3) โครงการห้องเรียนพิเศษ 4) โครงการ ส่งเสริมความเป็นเลิศ และ 5) โครงการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาเครือข่ายการมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษา ประกอบด้วย 6 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการ ฤทธิยะวรรณาลัยก้าวไกลสู่สากล 2) โครงการค่านิยมสำหรับคนไทย 12 ประการ 3) โครงการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย 4) โครงการพัฒนาความร่วมมือด้านการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจวิทยาเขตวิภาวดี 5) โครงการแหล่งเรียนรู้เพื่อ ชุมชน และ 6) โครงการรินน้ำใจสู่ชาวนา

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้เป็นวัฒนธรรมองค์กร ประกอบด้วย 3 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบ 2) โครงการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และ 3) โครงการพัฒนาเชิงรุกกระบวนการนิเทศกำกับติดตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 เสริมพลังการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 4 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการสร้างเสริมจิตวิญญาณและจรรยาบรรณของความเป็นครูที่ดี 2) โครงการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) โครงการเพิ่มพูนการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 4) โครงการฤทธิยะเป็นที่หนึ่ง

ภาพที่ 1 กระบวนการสร้างแผนกลยุทธ์การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียน โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย

2. ประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู บุคลากร และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้ 1) ระดับความสำเร็จการพัฒนาแผนกลยุทธ์การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่าด้านที่มีความสำเร็จระดับมากที่สุดคือ ด้านการปฏิบัติ (action) รองลงมาคือ ด้านการวางแผน (planning) และด้านการสะท้อนผล (reflection) ตามลำดับ และด้านที่มีความสำเร็จระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการสังเกตการณ์ (observation) 2) ผลผลิตที่เกิดจากการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ พบว่าผลผลิตด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 มีคุณภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยม 3) ผลการประเมินความพึงพอใจของครู บุคลากร นักเรียน

ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณภาพของผู้เรียน ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

อภิปรายผล

1. การพัฒนาแผนกลยุทธ์การจกกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ 25 โครงการ ซึ่งเป็นแผนกลยุทธ์ฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการกลั่นกรองและมีผลสำเร็จทุกกลยุทธ์ ทุกโครงการ โดยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ PAOR นำไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนปฏิบัติการมีการพัฒนา 2 วงรอบ ที่ได้ทบทวนปรับปรุง นำไปสู่กระบวนการตรวจพินิจจากผู้เชี่ยวชาญยืนยันความสอดคล้องเหมาะสม เป็นไปได้ และก่อให้เกิดประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ที่ระบุขั้นตอนการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล ประกอบด้วย การจัดตั้งคณะกรรมการ การประชาสัมพันธ์ การรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ศักยภาพและการจัดทำภาพรวมของโรงเรียน การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก การประเมินสถานภาพของโรงเรียน การจัดวางทิศทางของโรงเรียน การกำหนดกลยุทธ์ การตรวจสอบ ทบทวนปรับปรุง และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แผนกลยุทธ์สอดคล้องกับ บัณฑิต พัดเย็น (2558) ที่พัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษาสู่เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ พบว่ากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษาสู่เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ประกอบด้วย 9 กลยุทธ์ และ พิภพ เสวกรวรรณ (2556) ที่พัฒนากลยุทธ์การบริหารแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2 พบว่า แผนกลยุทธ์มี 6 กลยุทธ์ เช่นเดียวกับ มินตรา ลายสินทิเสรีกุล (2561) ที่ศึกษากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ความไว้วางใจของคณะครู และคุณภาพของผลลัพธ์ทางการศึกษา พบว่ากลยุทธ์การบริหาร ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลัก 9 กลยุทธ์รอง และ 21 วิธีดำเนินการ

2. ประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ พบว่า

1) ระดับความสำเร็จการพัฒนาแผนกลยุทธ์ โดยรวมมีความสำเร็จระดับมากที่สุด เพราะโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยให้ความสำคัญกับกระบวนการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ซึ่งดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนและจัดทำแผนกลยุทธ์สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน สามารถนำแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถือว่าการดำเนินงานวางแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการบริหารงานโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทพล พงษ์สร้อย (2550) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี พบว่ามีสภาพการดำเนินการวางแผนกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ธนุชัย บุตรเต (2560) ที่ศึกษาการวางแผนกลยุทธ์สถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล จังหวัดเลย พบว่าสภาพการวางแผนกลยุทธ์สถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล จังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ลัดดาวัลย์ บุญเลิศ (2554) ที่ศึกษาการวางแผนกลยุทธ์

กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 พบว่า 1) การวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ วราภรณ์ ผ่องสุวรรณ (2553) ที่ศึกษาการพัฒนารูปแบบการสร้างความรู้ร่วมกันด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้เป็นทีมของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ สถาบันอุดมศึกษา พบว่ารูปแบบการสร้างความรู้ร่วมกันที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ทีมการวิจัย คอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกัน การแบ่งปันความรู้ และการประเมินผล โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่ารูปแบบการสร้างความรู้ร่วมกันด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้เป็นทีมของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ สถาบันอุดมศึกษา มีความเหมาะสมมาก

2) ผลผลิตที่เกิดจากการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ มีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ปีการศึกษา 2561-2562 อยู่ในระดับคุณภาพดีเยี่ยมทั้ง 2 ปีการศึกษา ที่เป็นเช่นนี้เพราะการพัฒนานักเรียนที่ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีกรอบแนวทางที่ชัดเจน รวมทั้งมีการทบทวนปรับปรุงแผนการดำเนินงานในรอบปีการดำเนินงาน ย่อมทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดี สอดคล้องกับ Dinham (2005) ที่วิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่มีต่อผลผลิตทางการศึกษา พบว่าภาวะผู้นำเป็นปัจจัยในการสร้างความสำเร็จของผลผลิตทางการศึกษา เกิดจากการที่ผู้อำนวยการได้รับการฝึกฝนภาวะผู้นำจนเป็นมืออาชีพ ซึ่งแสดงถึงการนำแผนกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติได้ มีการบริหารจัดการขับเคลื่อนโดยการจัดบุคลากรที่รับผิดชอบ การจัดสรรงบประมาณ การพัฒนาแผนกลยุทธ์ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการดำเนินงานที่การวิจัยเชิงปฏิบัติการส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติที่ดี สอดคล้องกับ วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2558) ที่ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการ พบว่านักการศึกษามืออาชีพจำเป็นต้องสร้างระบบการศึกษาและการบริหารจัดการของสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายมุ่งสู่การพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดี คนมีความสุข และสร้างคุณลักษณะของการเป็นบุคคลที่พึงประสงค์ในยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ (learning society) นักบริหารการศึกษาจึงจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการสำหรับใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

3) ความพึงพอใจของครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ โดยรวมทุกด้านมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะจากการพัฒนาแผนกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำไปสู่การปฏิบัติที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม และสื่อสารประชาสัมพันธ์ทั่วถึงอย่างต่อเนื่อง ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน รวมทั้งนักเรียนและผู้ปกครองได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ยอดเยี่ยม จึงทำให้ทุกฝ่ายเกิดความพึงพอใจมากที่สุด สอดคล้องกับที่ สุนันทา ทวีผล (2550) ได้กล่าวว่า กระบวนการทำงานที่ชัดเจนและเป็นระบบสัมพันธ์กับผลผลิตและความพึงพอใจเป็นอย่างมาก และ สรชัย พิศาลบุตร (2551) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจคือการทำให้ความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับบริการในสิ่งที่ดี เป็นที่พอใจประทับใจ ตามที่ผู้รับบริการตั้งใจไว้หรือมากกว่าที่คิดไว้ การจะทำให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจได้ หน่วยงานให้บริการต้องวางระบบโครงสร้างที่ดี สอดคล้อง

สัมพันธ์กันทุกฝ่าย เช่น ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัย ด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เข้าใจในหน้าที่ และต้องมีใจรักในการให้บริการ ด้านสถานที่สะอาด พื้นที่เหมาะสมกับการให้บริการ มีความเชื่อมั่นและมั่นใจเมื่อมารับบริการ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งจากองค์ประกอบอีกหลาย ๆ ด้านที่จะนำไปสู่จุดสูงสุดในเรื่องความพึงพอใจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. จากการพัฒนาแผนกลยุทธ์ได้ 5 กลยุทธ์ 25 โครงการ นั้น ผู้บริหารควรจัดประชุมทบทวนและประชุมประสานแผน เพื่อลดภาวะซ้ำซ้อนเรื่องเวลาและกิจกรรมกับการเรียนการสอน เพื่อหาแนวทางการนำแผนกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน
2. จากผลการวิจัยพบว่า ระดับความสำเร็จของการพัฒนาแผนกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก สามารถพัฒนาไปสู่ระดับมากที่สุดได้ โดยผู้บริหารจัดประชุมสัมมนาผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ทั้งจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อนำไปปรับปรุงแผนกลยุทธ์และการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติต่อไป
3. แผนกลยุทธ์ที่พัฒนาได้มาจากความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholders) หลากหลาย โดยเฉพาะโครงการต่าง ๆ นอกจากจะนำมาใช้เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียนแล้ว โครงการส่วนหนึ่งยังสามารถนำไปสู่การพัฒนาชุมชนและสังคมโดยรอบสถานศึกษาได้ในระยะยาว

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อสะท้อนให้เห็นภาพการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ต่อไป
2. ควรศึกษาแนวทางหรือรูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียน

บรรณานุกรม

ธนชัย บุตรเต. (2560). การวางแผนกลยุทธ์สถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล จังหวัดเลย. *วารสารวิชาการ*

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 13(2), หน้า 58-81.

นพรัตน์ มีศรี และอมรินทร์ เทวตา. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้และความคิดสร้างสรรค์

ของพนักงานสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยศิลปากร. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร สาขามนุษยศาสตร์*

สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 11(2), หน้า 21-34.

- นวรรตน์ รามสุต และบัลลังก์ โรหิตเสถียร. (2559). *การศึกษาไทย 4.0 ในบริบทการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.moe.go.th/websm/2016/aug/354.html> [2563, 24 มีนาคม].
- นันทพล พงษ์สร้อย. (2550). *สภาพและปัญหาการดำเนินการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- บัณฑิต พัดเย็น. (2558). *การพัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษาสู่เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิภพ เสกวรณ. (2556). *การพัฒนากลยุทธ์การบริหารแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2550). *ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มินตรา ลายสนิทเสรีกุล. (2561). *กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ความไว้วางใจของคณะครูและคุณภาพของผลลัพธ์ทางการศึกษา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย. (2561). *แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2561*. กรุงเทพฯ: โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย.
- ลัดดาวัลย์ บุญเลิศ. (2554). *การวางแผนกลยุทธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 4*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรภรณ์ ผ่องสุวรรณ. (2553). *การพัฒนารูปแบบการสร้างความรู้ร่วมกันด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยใช้คอมพิวเตอร์สนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้เป็นทีมของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ สถาบันอุดมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระยุทธ ขาตะกาญจน์. (2553). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการ Action Research*. *วิชา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 29(1), หน้า 29-49.
- สรชัย พิศาลบุตร. (2551). *การวิจัยตลาด*. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- เสาวลักษณ์ พิสิษฐ์ไพบูลย์. (2559). *ขับเคลื่อนการศึกษาไทยสู่ไทยแลนด์ 4.0* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://www.thaihealth.or.th/Content/33499> [2563, 18 มีนาคม].

- สุนันทา ทวีผล. (2550). **ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านให้คำปรึกษา แนะนำปัญหา
ด้านกฎหมายของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายช่วยเหลือทางกฎหมาย 3 (สคช.)** ปัญหาพิเศษ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากล**.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- _____. (2561). **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2555). **รายงานผลการประเมิน
ภายนอกกรอบสามของสถานศึกษา: โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย**. กรุงเทพฯ: ซีโนพัลลิซซิ่งแอนด์
แพคเกจจิ้ง.
- Dinham, S. (2005). Principal leadership for outstanding educational outcomes. *Journal of Educational
Administration*, 43(4), pp. 338-356.
- Kemmis, S., & McTaggart, R. (1988). *The action research planer* (3rd ed.). Melbourne, Australia:
Deakin University.
- Krejcie, Robert V., & Morgan, Daryle W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.